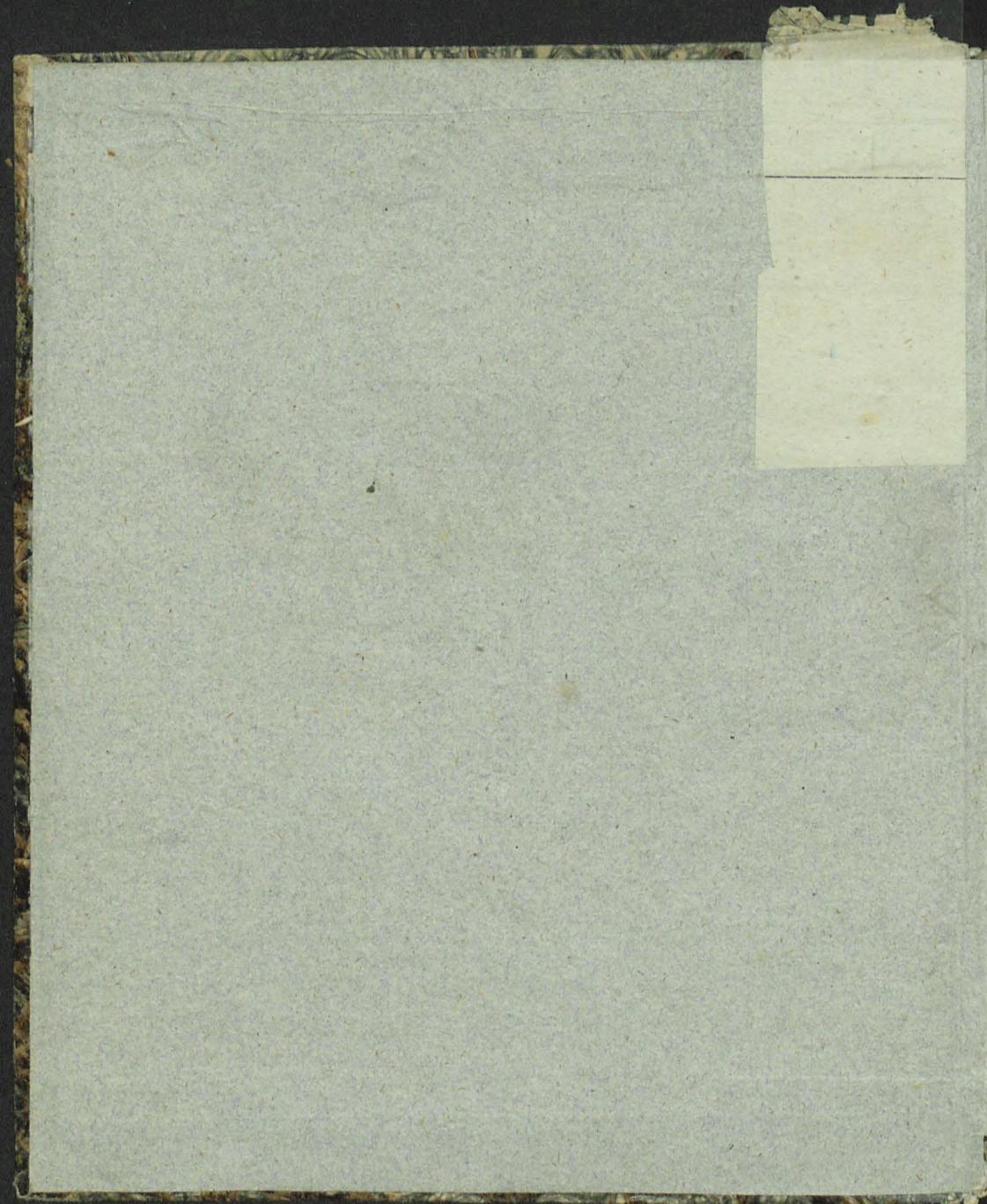

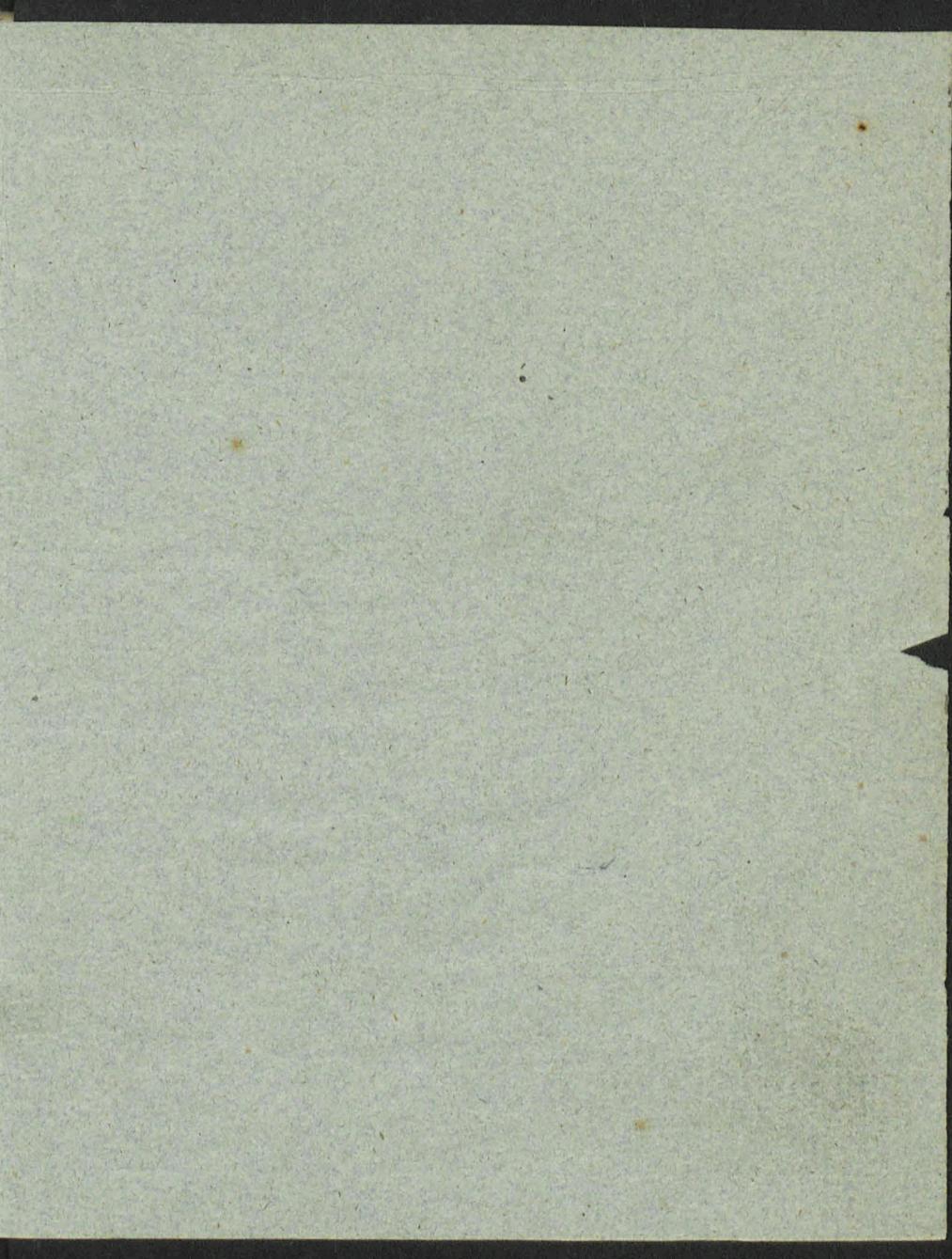
BIBLIOTEKA

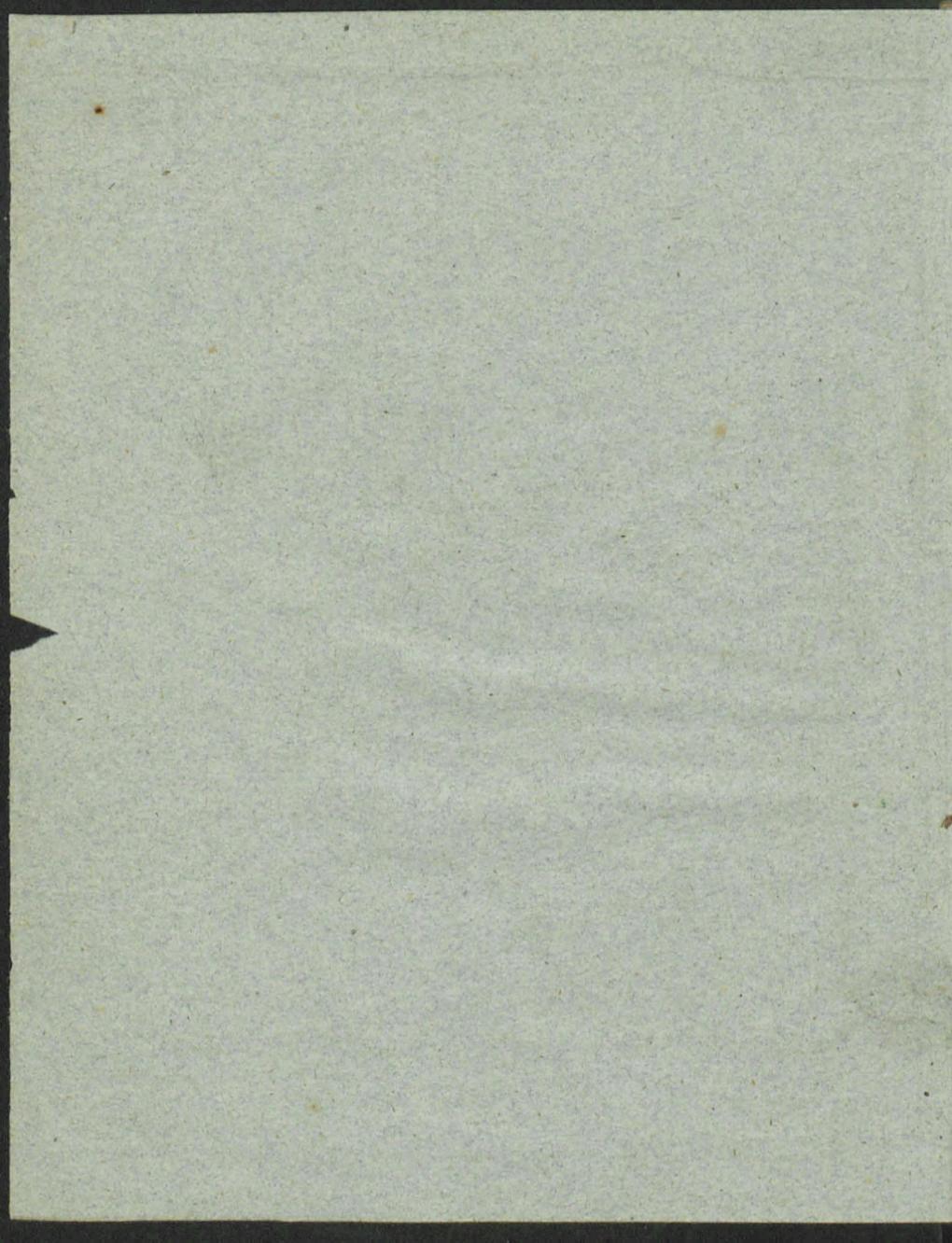
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

1.314

+
A P O L L O 14
S Ł O W I A N S K I
Ná Imię y Sławę Naiásnieysze°
XIAZĘCIA WŁADYSŁAWA,
POLSKIEGO Y SZWEDSKIEGO
KROLEWICA.

3 Delphu do Sármacyey / z lossami ná Epx-
peditią Mostiewską /

Przez
ABRAHAMA ROZNIATOWSKIEGO
Przewabiony.

W KRAKOWIE,
W Drukarni ey Lazárzowey / Maciey Jedzeio-
wicz drukował. Roku 1617.

XVII - 1314 - II

Wielmożnemu á swemu Mózwiemu Pánu,
JEGO MCI PANU,

P. STANISŁAWOWI
z RADOCHONIEC
W A P O W S K I E M V.
Kásztellanowi Przemyśkiev, ná
Dynowiec Pánu dziedzicznemu.

TE N, któremu sę ludkie myſli otworzyſtē,
Iáko ſtworzył od źqdze ſerce moie czystē.
Ták to ſam dšišia wiši, že nie chciwość złotá,
Nie chciwoſſ vpominków, ale właſnie, Cnotá
Oſoby twaiéy w dšięczney, tknęła mię, moy Pánie,
Abymći ofiarował to moie piſanié.
Proſtyć, nieuczony rym, nie ſubtelný væny.
(Dawno tam był piſorym, gđie mądré Kámæny
Yſtuſné wierſe leią) břzmi iednak ſczyroſcią,
Břzmi ku Oyczyznie ſwoiej cālą ſyclinwoſcią:
Břzmi áffektem ku Pánu, (ná ktorégo śmiele
Ozorów dšišia ſzwánych wyćiaga ich wiele)
Y toč to iest, co moje ochoṭę wzbudziło:
Ze, ilekroć n̄ poyszodek, mónić przychodziło

Twym krásomownym wárgom, á iam chętny vchá
Nadkłádał, vznawalem (bo wnętrznego duchá
Tak więc wolna wymowá konterfetowálá,

Iakoby iásné serce tkwiáło ná wiersch čiálá.)

Vznawalem (poniżam) chęć twoię gorącq,

Twuię żywą y w płomień miłość pałaiącq.

Twoię vprzez mą żądąq, dñelem známienitym,

W oyczyfym (Oyczce miły) dobrym Pospolitym.

Vznawalem, (ácz winny, lecz rzadko widany)

Szary, iáko złoty bránt siedmkrot przelenány.

Affekt przećinko Pánu, iák przećin Bożemu

Pomázáńconi, támże zeseć poninną iemu.

Támże wiárę oddáństwá, posluſenstwá chętne,

Ponagę Máiestatu, posługi pámietne.

Tak, iż gdyby Fortuná oczu rozwiązała,

Wzglądry ná to przymotny pewnie mieć muśiála.

Onie Oyczymow, ale takich Oyców wiele

Niech ma Oyczyná, A niech kaše ná nich śmiele.

Toć to iest co mię tknęło: y com maniał sobie,

Nie zapomnię Waponski, póki mię dñeń w grobie

Ostatni nie przytłoczy, piórem cnoty twoiey,

Otoż się dñis događa, wielkiey chęci moiej.

Gdy to, com ná sercu miał, wyrażam tu słowy,

Wiem, że nie mam co przydąć, twéy słanie gotowey:

A též dosyć ma śniatlá krąg słońca obrotny,

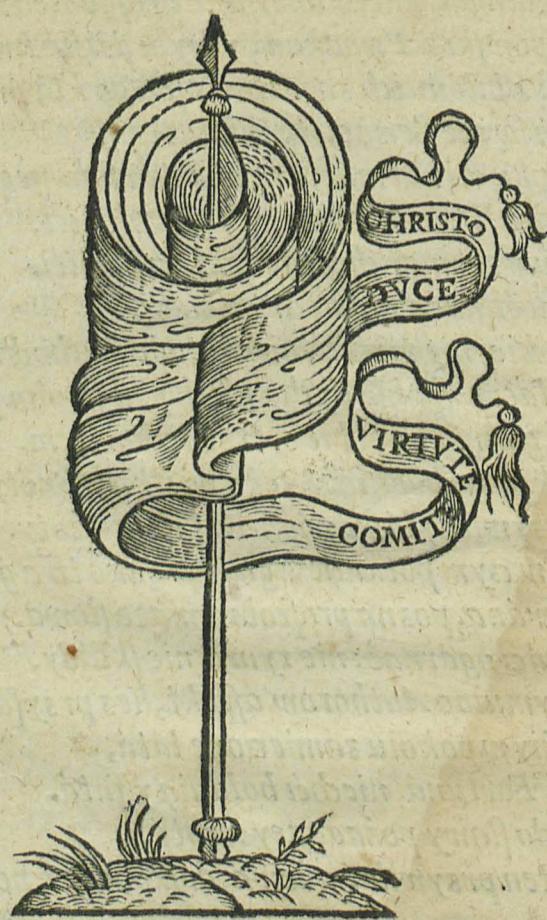
Dosyć luny bez folgi, Dyament istotny.

Nápá-

Ná pamieć to umieję, ná pálcah to wiedzą,
Kiedyśkolwiek mieszkácy w Europie siedzą.
Co iest Waponski z Przodków, y cym disia knitnie,
(Niech Zoilom. ich zazdrość, oſtrego kła przytnie)
Atak z tym się nie berąc, Apollinā tego,
Z Delphu do Sarmacyey przeprowadzonego.
Offiar uięć moy Pańie, znak méy powolności,
Probę vprzeymey chęci, háſlo ſy cslinoſci.
Moželi się doćiſnąć, tam kedy on godzi,
Niech idzie, nie moželi, niechże nie wychodzi,
Z tñych palacon spokoynych : niech pod twoim ſczytem,
Rácey go mól ná ſebie zetrze iádonitem.
A teraz, iak przychodnia, Męsu wielkiey Cnoty,
Rács przymitać láskanie. A iefli z prostoty,
Tráfi mi się w cym potknąć (gdyž przedko twa głowá
Polorowana, pozna prostobrzmiaće ſłowá.)
Rozumem rács ogárnąć : nie rymy, nie ſkłady,
Lecz poymując Authorow affekt, bez przymiady.
Aprzytym ſiy w pokoiu zamierzone lata,
Niechci Fortuná, niechci hołduią y fatá.
Otwieraiąc do ſawy poſądaney wrotá,
Wszak ten przyniley mienia, doſkonála Cnotá.

W. M. moiego M. P.

Powolny ſlugá
Abráhám Roźniatowski.

• Ad gloriam et sublimam

APOLLO SLOWIANSKI.

Luchay mie/ kto ma chetne do sluchania všy/

Y kogo troſſa trapi przy teſtliwéy duszy.

Sluchay mie/komu pámieſtráſowliwa/komu
Klopotáſtich fasolów ná trzy zbyty w domu:

Y komužkolwiek prace wđzieczný folgi trzeba:

Nie záwſze piorun biue/ nie záwſze grzinię nieba.

Wſelka rzecz musi zážyc odpoczynku swego:

Odpoczynek iest matka wieku zupełnego.

G Sluchaycieſz. Gdym byl za grzech z nieba wywolá-

A ná źiemskie mizerne niſkoscí wygnany. ny/

Gdzie z potu czolá swego / y rózný nauki/

Ažem sie musiał chleba dostugowac̄ ſtuki.

Ná on czás król przezacny Láomedon z Troicy/

Y król Thesalsti Admet/ žyczliwości moię/

Moię niepodeyżrzanę wiary doświadczili.

Duch moy žywie/ že sie wtaz ná niey nie omyli

Ten/ którego serce mé sobie vſubilo:

Z nim by mi žyc/ z nim vtnrzec y potrzykroc milo.

G Juppiter wſehmogacy/ Oczy moj lastawy/

Latono wđzieczna matko/ wam tu moje sprawy/

Wam poruczam y oltarz y mieſkaniia moje/

Koſciół y trynog w Delphie/ y z lauru podwoie.

A biorac tylko Psalterz/ a otarta z pleſni

Cytare/ instrumenta moich wieszych pieſni:

Lyk do tego y kolcan strzalami natkniony/

Bien moje dobra iadczona/ ktorig náperzony

Broń A.
pollinowa

Typhon

Typhon zabit/ y która/ z Lyppárenskiey hopy/

Wyniszylá doszczetu ógromné Cyklopy:

Štórę náwet/ ta reka/ wypuszczone strzaly/

Pythona krokodyla meźnie vstrzelaly.

Python. Štó temi idę w Lácka wlosc/ na Sarmackie grody/

Tám/gdzie Władyslawo/slicznę krolewic vrody/

W swym pałacu spokoynym (gdy pod złotym sczytem

Jutrzentka mu smaczny sen / rozerwała z switem)

Wažnych rzeczy/w myslach swych/ rozbierając wiele/

Sobie/ y narodom swym nieśmiertelnośc ściele.

Mimo rycerski affekt/ który krew cnotliwa/

Š wysokich animusow/ samá wiec wyzywa/

Konterfet przed oczyma/ lacno serdecznego/

Wizerunkiem swym/ budzi do džielá wielkiego/

XV. Š To iest/ obraz/ z vmystu przybity do sciany/

Š myślnego Apellesa reka mälowaný:

A na nim (które y dzis dobrze pomnie sprawy/

Gdyż sie to w Delphie džialo) iako wielkiey slawy

Philip krol. Philip król Makedoniski/ siega wiadomości/

Kto wždy królestwo po nim/ kto posiedzie wlosci

Pythya na Trypodzie/ vtaznie tego/

Kto Bucephala konia wiezdzi bystrego/

Ten nie tylko królestwo po Krolu osiedzie/

Alle/ y wszystkim (prawi) swiatem władac bedzie.

Bucephal. Stoi koni nieslychanej/ drugi raz vrody/

Taki ledwo Pyrois (ieden z tych co brody

Oceania

Oceńśkié przebywa/ ná nich Tytan iasny)
Iskry z oczu/ a z nozdrzy pala plomieni w lasny/
Wasniwy/ kose/ tucusz/ na dworze żadnemu

Jeźdżcowi zgola niemasz przystepu ku niemu.

A tu Król frasowliwy zaň talentow danych

Zaluie: iuž y watpiac w proroctwach pisanych:
Smyslami za pas chodzi: na koniec srogiego

Osadzil swey królewskiey stáynie niegodnegó.

¶ W tym pożdany idzie w reze wyrok swiety

Z tresunku/ tam gdzie stoi lancuchami spiety/
Wnidzie śmiały Krolewic: to smukley czupryny/

Alexan-
der.

To dlugiey pomknie gęzywy/ to pogłasze spiny:

A Bucephal/ uzuwshy dloni swoiego Pana/

Srogosci zapomina/ skłania swe kolana/

U poryzaiac/ grzbietem/ ku niemu sie składa:

Cobaczac Alexander/ śmiele go dośiada/

Smiele/ iak na ćwiczym to z drzewcem postoczy/

To wezykiem/to w miejscu kształtnym kolem toczy.

¶ Vyżezy to wesoly Król/ a wspomniawshy one

Dostojne oracula o tym wyrzeczone/

Caluie go/ y rzecze: szukay synu sobie

Innych królestw/ oyczyste niewystatcza tobie.

¶ Ten rzetelny wizerunek (z malarstkiey nauki

Tylko nie żywe z siebie wydaiacy sztuki)

On teraz przepatruije/ przydaiac te słowa:

Życz Boże y fortuno/ cheć moia gotowa

Macedo-
nia mála
na Ale-
xandrá.

Porównać z Alexándrem y sercem y mestwem /
Lacno bić/gdzie Bóg bie/c o wladnie zwycięstwē.
TDáléy. A iuż nie obcych/ ni wątpliwych rzeczy/
Alle własnych domowych przykład ma na pieczy:

Wlodyśla
wom i pryz
kład z oy
ci.

Ojca Zygmunta Króla niezwyciężonego ;
Ozdobny triumphalny z lenu Mostiewskiego.

Piasecy Tri Támże plaszcz zawieszony : Ná ten pilnym okiem
umphal- Wzglądałc/ Animuszeim wzbiia sie wysokiem.
ny hawco Szkárlatna/ sztucznym dzielem hawtowana szata.
wany.

Ná mey szesne królewskie rozliczone lata.
Przy nich woyny / zwycięstwa/ te z prawice Pánskiey/
Te szesćiem ie' własnym z dzielności Hetmánstiey

A Łackiego Rycerstwa/ sławnych mestwem w boiu/

Sławnych wiara Pánom swym/y cnotą w pokoniu.

Aráchna
Swaczka
ábo haw-
tarka Ly-
diyska.

T W tym Aráchna Lidiyska hawtarka/ swę reki
Subtelności dowiodła: pracując przedzięki/
Jakoby sie/ y sławie y wiecznē pameci
Niewczym nieubliżylo. Szota stroka kreći/

Postać poważnych osob/ y figur podobnych:
Sporząc kamieni drogich/ a perel nadobnych.

Interre-
gnum.

T Pierwsze dzieło. Gdzie Senat w rādzie rozerwany
Dwoje sykuie woyska/ dwa obravshy Pany.

Zamoy-
skiego bi-
awy z Ma-
ximilia-
nem.

Tu Krakow/ tam Huczyna : Tam Sariusz zbroony/
Dwakroc z Arcyriażeciem srogie zwodzi woyny.

Mizerna postać rzeczy: Ociec bie Syna/
Brat brata/ swois własug krew leje rodzina.

Nowym

Nowym iednak nowego szesciem Pana wsparty/
Dwakrotny Hetman wygrawa / dwia Austryk starty/
W mocna reka wzietu / Krásnostawskie grody
Nawiedza / do Oyczystey zmierzajc swody.

Aż Bóg wzial to na wage / w sprawiedliwym chronie:
Przyznał prawo / Zygmunt posadzil w Koronie.
Jedz gościu tu domowi w zupełnej czci swojej:
A wiec sie nie wzmagaj do stolice mojej.

T Dalej widac (gdzie iuz król sceptru własne trzyma)

Berlebek sie / smierc niosac Multanom / odyma Berlebek.

Ogromne Bissurmantskie wojska wiodac: A ci
Opomoc Króla prosza / y Sármátow braci
Ochotnie / iak scsiadow / Król każe ratowac:

Ledwo co Hetman z wojski imie nastepowac
Turczyn: strachem przeiety / lud widzac; (A owi
Znaokrutniejsza smiercia potkac sie gotowi)
Niedowierza Hellonie / odwrot czyni zgola/

Jako wiec drapiezny wilk / kiedylwom nie zdola.

T Pod tym Cecorska sprawie Misztryni wysylal Cecorska.

Tak wyraznie iekoby sama przytym byla:
Tu Łackie wojska z wodzmi do boju ochotne:

Tu geste cmy Tatarstkie: iuz w pleszy obrotne
Dwilia sie hárconnik / iuz pod chorągwiami/

Ściera sie śmiały żolnierz z przednim hufcami/
Iuz posilki / iuz walney bitwy znaki dają/

A tu Pogansko hatrę / do zgody wolaią/

Sie posły Kázikerey: Brát moiá/ brát twoiá:
Podajcie kordyce/ zdrowią nam pokoiá.

Z Tátáry **T**ámże/ geste z Tátáry/ w dżikich polach bitwy.
bitwa.

Gdzie Sauromackie szable/ ostrzejsze nad brzutwy/
Strzyga Ordynskie sztyre/ aż krewia rodza pola/
Jest y to/ gdzie Tatarzyn dosiega Podola/
Lecz te znaczna niezgoda/ y niemilosc slaki

Otwiera/ tedy wiodac zgube na Polaki/
Obaczcie sie Lechite (to przyhawtowala)
Nizli ostatni pochop wezmie dżika strzalá.

Kantimir **T**ámże Kántymir Murze z iedwabiów w pstrzylá:
Murgá.

A on (iako wiec zlodziey/ gdy mu dopuscili
Mglá pogody na kradzież) wpadzy z boyca stogi/
Wieźniow y plonu zarwal/ z tym fu Ordzie wnogi/
Dolkiewskiego za joba/ straszliw a pogonią/
Postyszawhy z rycerstwem/ z doświadczoną bronią/
Wieszcze serce y twogą nie prozno go trapią/
Wydycha nad Vodzą/ nad pieczenią szkapią.

Przysię-
gniony. **T**wchodzi świętna Jutrzenka: a Hetman przypada:

Tam garsć wojska ukaże/ a tu sie sam strada.
Takim rycerstwim dzielem/ strach podawhy w oczy/
Zaraz serdeczną bitwe z Tatarzynem stoczy:
Nie wytrzymal Pogánin/ choć przyszeli do sprawy/
Zgube w swoich nierownią y raz widząc krewawy/
O szesc tysiecy wieźniow/ y plon miece smutny/
A sam pierzcha/ burząc sie/ iško smok okrutny.

Trafili

T Tráfilá y Kożwaná ná čiosánym palu:

Rogwan.

Jako sie z niego/ ze krwią/ duszą pełną żalu/
Dobywałá mizernie/ sam rážniewy wysoko/

Swoich poboion istá obaczył na oko.

T Tu Bohatyr Žolkiewski/ w hecowanéy zbroi/

Nalewaj
ko.

Przysciga Nalewajka: A on sie tak bei/

Jako pierzchliwy ielen/ kiedy go zwierz tegi/

Już inż/ chwytaże bierze w swoie duże kregi:

Nie mógł zbydż/ aż od swoich sromotnie wydany

Š dwunasta pryncipalow/ ściety/ čwierutowany.

Pamiętajcieśz zbrodniowie niewierzgáć ná Pána/

Któremu z nieba władza Regimentu dana.

T A ztad inż do Michayla przyszło Woiewody/

Michaile

Plec Grecka okazała/ znac mestwo z vrody/

Pieckroc dziesięć tysiącow/ wojska wiedzie sprawa/

Š obludna Rusticy pragnąc stolice postawa/.

Bieży bronić do Niestru przeprawy Žolkiewski/

Šá nim Žamostki/ wiodąc predki lud Królewski.

Odwaca nieprzyjaciel/ wabiąc wojska w gory/

Jako chytry wilkołek/ abo niedzwiedź/ który

Nie tak laeno w przestrzeni oblowu dostanie/

Šakrywa sie z plodem swym/ w zarośla y w gáie.

Następia z ochotnym żołnierzem Hetmani/

Šadnych za nic nie ważac nieprzespieczęstw/ ani

Potrzeba

Liczby nieprzyjacielskiey/ przychodzi do bitwy:

ž nim jna
mieniu.

Šzescisie Eligerom w hárce y w gonitwy.

Tu koniec szesny Mauors zwiera wojska obie;
Okrywaj palaże topią groty w sobie.

Glowna śmierć iako grad strzały tak desz lecą

Seleżcy szpicowane zbrojnych konie miecą.

Zwycięstwo stanęne.
stwo sta-
wne. Prawice sie po łokieć moczą w krewnym znoiu/
Ci mestwem tamci liczba przemagała w boju.

Tu Azci Bóg y fortuna za sprawiedliweni.

Tyl podaje Michaylo z setniami swoimi.

Dopieroż zainiszony póki zstaie mocy /

Bije w pohonę żołnierz aż do samej nocy.

Ta zwycięzce od dalszych mordów hamowali /

Ta zwycięzonym żywot ostatkiem ziednala.

Smayże most Multaninie / Nie przydała wiecęy /

A rachne / dowiezuiżc tey woyny co precey.

Woyna do Altu Islantom pracą obracając swoje /

Islant. Dzielnie walke w nich wyrażać oboje.

Karolus. **T**u Karol stryj królewski Bożych y poganińskich

Jasnych praw zapomina wszyscy królewych tyraniskich

Nie boi sie podnosić przeciwko krwi swojej /

Šokretow swoich wojsko wysadza we zbrojey.

A tu król dobry (pomniac na powinnosć prawę /

Rtora starszym należy) inakże rosprawę.

Šum si rozeprzeciągnie : Wždy moy stryiu drogi /

Nie bædž mi tak okrutny / nie bædž mi tak strogi.

Niesłuż-
nie królę
Szwed-
ckim. Otoć moy chleb tkwi z geby / me oyczyste wlosci /

Mojes królestwa posiadł / bez własney słusznosci /

Przy-

Przynamniey póki mi ich sprawiedliwość swięta

Nie wróci/ niech cie daley żadza nie vieta

Nie poduszeza przez morze/ na Islantckie kráie/

Ktorym prawá Król Polski zdawnych lat podáie.

Mnie Bog życzył Korony: proszę postáremu/

Bądź stryiem/ a nie bierz nic synowcowi swemu.

Nie blagaj té słowá vpornego stryia/

Burzy sie w zapalczynośc (iako ziadla zmiiā).

Kiedy male dzieciny bez rodzicow zaydzie/

Miece sie y zaraża/ co ich kolwielk znaydzie)

Dowodzi/ zamki bierze/ ogniem pali wlosci

Islanty
wojue.

Wszedzie pelno tyranstwa/ pelno nie litosci.

Jasna krzywdana w sztyek świat iasne przezprawie/

Obrázá Maiestatu/ szwank na wielkiej slawie.

Musialy predko rusyc królewskiey persony/

W niewinnosc y w żelazo dobrze vzbroiony.

Wsiada na swoj predki kon za swoimi wojski/ (st.)

Ktorez meżnym żolkiewskim wiedzie wódz żamoy-

Aż pod Wolmierz/ na ktorym Szwed sie iuż odymal/

Król prze-

Tam tysiąc niebespieczenstw/ tam tysiąc wyrzy-

ćwiko nie

Niewczasow cierpliny Król/ y byl gotow dalej/ (mal mu aż pod

By Rada y Rycerstwo tego nie zbraniiali.

Wolmierz.

Bojac sie aby effekt/ ku swym przyrodzony/

Milosierdzia/ nie miejal do gniewu Bellony.

Wraca sie

Odchodzi: a Hetmáni y wojska serdeczne/

hetmány

Na imie Króla swego y na swoje wieczne.

gostawi-

Król wsys.

Kok po roku na Szwedach hani be wiárołomnych/
Stokrotne odbiiąg: wiele kroc ogromnych.

Hrymanow dojezdzaic/ znośac ich doszczetu/

Ledwo sie sam vmyka Károl do Okretu.

Victoria Aliego przednie Grossy Pontussi Hetmány/

Kuiż w żelazne petá/ nitui a w lejdi y.

Zamki wydarte/ mocna odbieraic reka/

Rzadko te ktore muſza/ przywracaię zdzieka.

Zdzieka za to/ že ktorzy milosierdzia proſza/

Zwątpiony wcale żywot y zdrowie odnoſza.

Takoniec gdy inż prawie pod trupem stekaly/

Smutne pobojoiwiská: a krwią zakwitaly.

Hetmáni Nedzne pola/ Wodzowie/ folge czyniac ziemi/
z Islant, a Z tryumphem odstepuią z wojski Koronnémi.
Károl do Islant. Odeszli a tu Károl (iak wilk rozdrażniony/

Gdy mu z geby wypadnie báran vlápiony.

Znowu wojska wysadza/ Stoy tak/ nie vtyiesz/

Ná Islanciech/ ani ich Polakom odbiiesz.

Chodkio. wiec ku niemu. **T**ono przemeżny Károl Chodkiewicz twoy družbá/
A szablaz iego reki y olowna służba.

VKircholmu cie pewnie haniebnie przywita/

A tuśwá Pánie družbá/ Mars na wojne zgrzyta

Hetman sam trzyma czolo/ lewy róg Dąbrowa/

Prawy/ Jan Woyna/ po nim moc fryderykowa/
A ktorz dopiro Dżwile serdeczny przeplawił/

Nieprzyjaciel sie także sprawnym hufem stawił.

T Sczel

I Szczek/ brzek/ loskot żelazny/ po lbi sobie dali/

Potrzeba

gnamie-
nita.

Tąż baba na tych kolech/ Szwedowie przegrali.

Dziesiątek tysiąc Szwedzkich liczbą niesie trupów.

Zwycięzcow/ z trzech tysięcy/ sto tylko; aż lupo w

Chodkiewicz działa dwanaście/ sześćdziesiąt rozwitych

Zwycię-
stwo sta-

wne.

Choragi/ pięćset wieżniow daje znamiennych.

Uchodź stryiu na morze/ A iuż od tąd swoich/

Nie każ rozpuścić żaglow do tych Island moich.

Nie ia/ ale cie swieta sprawiedliwość biie/

Uchodź/ niech wiecey ziemia krwie ludzkiej nie piie.

I Tu dowiazałszy hwarzak/ w poł swoiego dziela/

Woyna
Moskie-
wska.

Do wielkich sie Mostiewskich dzieciow obrocila.

Stosuie umiejetnosć do własnej istoty/

Ktorey widząc Władysław misterstwo roboty.

Jako podobnym kształtem/ robotnicą stawi/

Wzrok wizerunkiem onym nie testliwy bawi.

I Tu Smoleńsk posadziła nad Nieprowym brzegiem.

Smolinsk

Wieku sto lat (bez czegos) obeszły swym biegiem.

Jako on Wasiłowi zdradę otworzony/

Dostał sie/ y zażywał Mostiewskiej obrony.

Pierwszy go Zygmunt stracił/ A trzeci dochodzi/

Krolew-
ska expe-
dycja.

Tu widząc iako wojska swe podeń wywodzi.

Tamże Bog y fortuna/ co nadzieja cieszy/

Przeto za nim ochotnie co żywo sie spiesz.

Jako za śmiały Orlem/ za którym wiec zbiera/

Pewny oblow/ rozliczne ptastwo sie wydziera.

C

I Pod-

Pod smo t Podstepuie pod mury y wysokie wieże/
lensk pod Steka ziemiā/dzwigaięc Łackie wojská świeże.
chodzi. Držy lekliwøy Uleszkaniec/ z bláukow vpátruię/
Jako sie Król potežny pod Gorod szánciuie.
szance. Sypią gruntovine koſe: A im serca táix:
Rzuczą sie do obrony/ strzelbe osadzaią/
obrona. Przekop przy fundámencie wewnetrziu píowadza/
Czosnek biią/ wal sypią/ kobelinie sádza/
Moja to własnośc (sle Król)daycie od bron klucze/
A dáley gestą strzelba/ mięszy kamieni tlucze.
szturmy. Raz y drugi nie życzy fortuna wygranej:
Raz y drugi/ Król odwrot uczyni od ściany/
czaty. A czatami wysyla wskot ná ludne włości/
Mieczy ogień wojskowy dowodzą strogości.
Derewnie/ Grody/ z dymem idą pod obłoki:
Polą sie czerwienieią/ rumienią potoki.
Tlumem pod miecz wpada hárdomumne plemię/
Zewiąz plácziwe Echo obciążyło ziemie.
Drugiego Tu też/ Morta/ Lucyna/ straszne ná śmierć iedze/
Dimitriá Zmyslonemu Dmitrowi dowiiaią przedze.
koniec. N prowadzą go na sąd Rhadamantow strogi:
Tám niewiem iaki dekret otrzyma w bogi.
Wojská Tu iak Wojská wysyla Sujski wiatorolomy/
Sujskie Sypie sie lud/ iak z rodu Gigantow/ ogromny/
Jedni ná odsiecz/ drudzy czatom zabiegaia:
Alle gdziekolwiek poyda/wszedzie przegrawają.
Wszedzie

Wszedzie plaga niewieska / y pomsta ich goni /

Dzis dopiero żalnia / że do estrey broni /

Ná niewinne Lechity porywac sie śmieli / Cielic :

W on czas gdy przyjacolni w dom swoj ich przy-

T Prawo gościnne / prawo Boże / y Pogánstie

Żgwałciwszy / nápastwili swe serca Tyránstie :

Kiedy Pána / któremu przysiege oddali /

Po nim goście swe / które na wiare pobrali /

Bili katorwska reka / gesta sie krew lala :

A którym przeokrutna śmierć posolgowala /

Ná trzy lata do turem niewczesnych zabrano /

Na poslow tam Królewskich nie všanowanio.

T Kazn tedy sprawiedliwa / na lud krewi skropiony / Pomsta

Tak sie zlewa / że za garść krewie niewinné oney / Bożajato

Potokami Mostkiewska posoká sie leie /

Siemiá trupem okryta / kościmi sie bieleje :

Jako widać w portu chytrych Syren / kedy

Muzyke zdrowiem placz / co żegluja tedy.

T Stoi za port Syrenski Kluszy / gdzie przemeżny

Zolkiewski garścią wojska ognisto poteżny /

Lud z Niemcow / z Niderlandow / y z Mostkow zebrany

Gromi swych pracowitym bojem rozerwany.

Porachujcie : o Szurysti / przywoyczo zuchwaly /

Na Ponte / w Polskich wiezach kilka tros bywaly /

Ná tym pobojuissku / kości rozsypane /

Od tak wielu tysiecy głow pouciané.

Wymian-
ka pogro-
mu na we-
selu.

Pod Klu-
synem
známeni
ta potrg-
ba.

slawneg
ciestwo
nad 4600
wojska p
rázonego

T Wieczna sława Polacy. Ani nad Rannami
Annibal godzien takiey/ choćiąż tam forcami/
Pierscienie (zbitych Rzymian) Senatorstkie mierzył.
Rzadkoby tu był mestwu kto tak wiele wierzył.
Niech Hetman z tym rycerstwem w triumphalnym rze-
O bok swoiego Pana na kolumnach siedzie. (dzie-
Wieczna
pámieć.
Atu trwalej pámieci/ hæsto krwię pisane/
Niech holdnie na wieki: Niech te v sypáne
Mogily/ przycieraję rogow Rustiey dumie/ (mie.
Niech pomnia co Lacki wodz/wstepnym boiem v-
N co żołnierz wodzowi dobrému poslušny/
Niech to oswiadeza narod Mostiewski bezdušny/
Potomkom swym/ że muſza pàdac geste ſhyie/
Tám gdzie cnotliwy Polak/ dobrą sprawą bii.
T A nie tylko gdzie bii: Lecz y gdzie nauki
Rycerstkię trzeba zažyc/ v mie. (ale ſtuſi
Tey zapomniawſy ſwaczka/ do niey ſie obraca/
Dzielny Kunſt/ sławy godna/ ta rycerſta praca/
stratagē- Przeto co tám bydż miało/ tu) Cärſkiego dworu
ma Zol-
kieuii.
Ośm tysiecy/ Woluiow przywodzi z vporu/
Znoſić małe Królewſkie wojsko na przeprawie/
Nie spi czuyny Žolkiewski/ ale ku téy sprawie/
Wezwawſy Žborowczykow (tak rycerſto ono
Od Žborowſkiego wodzā doſwiadczone chrzczono)
Z tymi iuž nastepuie/ y meźnie naciera:
Butnego Mostewicinā do pogrodek wpiera.
Alzatyim

I A zatym sie podaie dzieło nader trudne/
Swyß wyssyta potrzeba Klusynska/ gdzie Indne
Woyska/ y cudzoziemstie nie mogly sie ważyc
Lekce sily/ tedy tedy vimietny zazyc

Z Woluię
w Caro-
wym po-
miesciu.

Sztuki przywoyca musial: (ktors on ewiczony
Juliusz Cymbrom zadal) tym z grodkow za broną
Nie dopuscil malg straz/ za wielka vdawsy/

A owych poszedl gromic. Tam bitwe wygrawsy/
Do Woluię sie wrocil: A ten widzac swoie
A ludzie/ y choragwie/ dał od siebie zbroje:

Vderzywszy wodzowi darmoduinnym czolem:
Woysko swetu Stolicy prowadzi z nim spolem.

Woluiow
sie poddał

T Wtoc teraz Arachne wiąże (a naukę

Swę Rydiaska pod každa podpisuje sztukę)
Jak podeſli: Žolkiewski/ szesćiem wspomożony
Raksa od Minerwy/ do Stolecznej brony
Imieniem Króla swego koláce: a owi

Hetman
pod stoli-
ca.

Sochota otwieraj. Za Pana gotowi
Przyjac Królewstwie dziecie/ enego Vladyslawę/

Wladys-
law ja pâ
nâprzyie-
ty.

Naco Hetman sprzy siega obowiązek dawa.

R mądrze vblagawsy narod nieuzty/

Stolicâ
osâdzona.

Sarmatami osadza Žamek niedobyty.

Spalona
prócz zam-
ku.

Tamże potym Stoleczna Mostwa zdrade knuje/

Za co iż Łacki plomień w popiół rozsypui:

Same Krymskie Gorody zostawiwszy całe/

O iako tam widac krwie potoki niemale/

Wyciecki Któż żołnierz cnotliwy/ siła swoich bátkow/
Codzien żelazem plawi/ z ich otelych kátkow.
G Tu drugi raz doroczny Słońce swoy bieg toczy:
Jak sie w Moskiewskich mozgach królewską bron mo-
V granic/pod Stolicą/v pół ziemie/y roszedzie/ (czy/)
A coż wiedzieć kiedy tym plesom koniec bedzie:
Przeto hawtarka/prozne mieysce zostawuie/
Na którym drugich rzeczy potym dohawtuie.
Pod Smo A teraz sie pod Smolinsk do Króla návraca:
linskiem. Bo sie tam dokonczyć ma/ iey ostatnia praca:
Nieprzyacielskich tedy wiele głow na tykach/
A napierwéy/ Szuyiskego hospodára w tykach/
szuyiski z Ó nim Bohatyra Brátá/ wielkiej dumy Książę/
bracia, y Wice sztukmistrza w okowach Galicyna wiżę.
Galicyjn **I** Rzecz piże niewidane y sluch nieslychany/
w tykach. Aby kiedy Król Polski mial kowac w káydany/
Wiecyna Hsopodary Moskiewscie. Oto Zygmunt kuię/
slawá. Niech to roznosi slawa/niech Pogánin czuie.
Wyroki **G** Nakoniec inż narwyssze wyroki y fata/
spráwie- Pátrza na trud Królewski y niewczesne lata/
dliwe. Ó których inż drugie w liczbie pod Smolinkiem trawi/
Sprawiedliwość a wiara/ nadzieja go bawi/
N sámá ie miserna rzeczy postać budzi/
Lituią krwie Slowiańskię y zginionych ludzi.
Przeto/ prawem przeyrzane gotuią zwycięstwo/
Wnet nie mieszkajęc/ nową ochote y mestwo
W se

W serce Królewskie leia : rycerstki wynoszą

Szturm o

Animus / tak iż záraz do szturmu sie prosią.

Státni scze

Kto ochotzy ciśnie sie do wybitéy džiury /

slivy.

Tak iż drudzy ramionmi rospierają mury.

Rumy po swey ruinie czynią meżom przescie /

Życz lastawa godzino / życie przyjemne szesćie.

I Stalo sie / padla bierka z Niebieskiego Ihsu :

Smolinsk

Nie wytrzymal walnego nieprzyjaciela stosu.

wjietty

Padna ogromne ciala / iak podciete deby :

Sturmene

Leca lby gole / leca w krewawy piasek zeby.

Lekliwe dusze we krwi pod ziemie spływaią /

Drudzy z placzem / zmiliu sie zwycięzco wolaią.

Msciva reká / ostra bron / żołnierz zagniewany /

Milosier

Ledwo ważnym Królewskim głosem vblagany /

dzia pro-

Hamuje sie od mordu : A ci sie wracają

fsa.

Do pamieci : Zwycięzcy do nog wpadają /

Laski / litosci zebrząc. Tak zwyciestwo sławne

Król Zy-

Koniec wzielo : Tak Zygmunt odbil prawo dawne

gmunt

Sarmatom na Smolinsku. Co milosc staleczna /

zwycięzca

A pamiatke mu w nich musi iednac wieczna.

w swych

I Tu iż Wladyslaw przyda : Eja oradości :

milosci

Czesc Królowi nad królni / będż na wysokości /

godzien:

Który tak blogostawi królowi swoiemu /

Oycu / dobrodzieniowi / y Pánu moiemu.

Mowią / a skryty plomień podnieca ochoty /

Jak by w reze Oycowsticy násładować cnaty /

Jakoby

Animus Jakoby (życząc dalej życie mu wiek spokoyny).

Władysław Piersiąmi zaś własnymi zastępować woyny.

wów. Wszak/ chociaż się iągody mchem tylko okryły/

Nic natym/ kiedy serce dopuści y sily.

T Mysli po pawiencie chodząc marmorowym/

A podnie sie zaraż drogą/ prawem owym/

Które pod Mostiewskiem wyrążono mury:

(Nátego wzrok coraz vnosi figury) (gi/

Gdzie wierny Hetman z Mostwa dwie mocne przysie

N dwą śluby jednoco w obowiązek regi/

Przysięga Źe/ Władysław/ syn pierwszy/ Zygmunta Trzeciego/

hetmán- Króla bitnych Polakow/ Litwy y Szwedzkiego/

Hospodarem Mostiewskim/zgodliwie przyjęty

Od Woiewod y Boiar: Co sobie za swiety

Sakrament y przymierze/ obadwa Narody

Slubuia ná znak wiecznej przyjaźni y zgody.

T Czemuž pry wiąrolomna Mostwa to zmieniła:

Co ślubem y przysiegą mocną utwierdziła:

Niuznieżby ta hånba/ y takie przesprawie/

Przychlo na Władysławie y nátego slawie:

Niuznieżby Król/ Pan moy/ a ociec Kochany/

A z nim Rzeczpospolita/ y Rycerskie stany/

Przez spary patrzac mieli ná tak przykre rzeczy:

Poyde żądac/ aby to dali do mé pieczy/

Edyż iak to jest moy despekt/ moja krzywdá iásna:

Tak oto czynić moja powinnosć jest własna.

Zamysł
Władyslá-
wów.

I Boże moy y fortuno/ y ty Marte zbroyny/
Który y kolwiek słusznéy pomagacie wojny/
Dopomożcie dzis/ proszę/ mey sprawiedliwośći/
Abym sie szablę zemścił/ tey moiej lekkości/
Uá swych krzywoprzysięzcach: pierwéy moicy reki/
A potym niech doświadczę Plutonowej meki.
I Taki/ Władysławowej gdy koniec zabawie/
Ja śmiele przystepuję Sacry Władysławie/
Ulnie tu áni łakomstwo/ áni chciwość złota/
Áni nadzieia wziętku/ Lecz samá ochotá/
A moy serdeczny affekt tu osobie twoiéy
Zwabily: przeto proszę/ niech tu lutni moiej/
Mieysce bedzie przy twoim Xiażecym podwoiu:
A melodiyné strony niech brzmia do pokoiu.
Nie to: Jako niekiedy Pryamides gládki/
Wypráwil sie/ dostawać nieszczęsnéy meżatki.
Dostał nedznič/ lecz niewiem by za iego stalo/
Kiedy konaięc widział co sie z Troią działo.
I Nie to/ iak Tessalskiego niegdy królewicá/
Sczyrym sercem uczylá/ wdzieczna miłośnicá/
Jako miał smoká pozyć/ iako skarb/y one
Z oczystego królestwa vniesć w obca strone.
I Nie to/ iak Hippomenes/ szuka osobliwą/
Zawod v kresu wygrał z Atalantą chciwą.
Łakoma zawodniczko/ nieszczęsne to były
Jablka/ które cie w stroga Lwice obrocily.

Cheć pom
sły nad
krzywo-
przysię-
cami.

Apolli-
now przy-
stęp.

Prośba.

Piesni.

Milosc.

Zawod.

Venus to swoią reką złoto odlewała

Trzy kruszec / a szesc suntow miłości wniechala.

Poedy-
nek

¶ X. nie to iako Dryas poedynek z Klitem /

O nadobną Pallene / z oreżem dobytem /

Spredkich czynili wozow : zdrayco / którys z osi
Lony wybrał. A Dryas śmierć przeto odnosi.

Non prostak / że tego nie wważyl sobie /

Komu chetliwsza Panna : znac Klite że tobie.

¶ XI. nie to eny Krolewicu. Alle lyra moiā /

W tenote śpiewać woli / w których y myśl twoia /

Krolowie To jest : iak Alexander (którego cie slawa

Hetmani, Pobudza / y do serca ochoty przydawā)

y Bohaty- Gdy mu ieszcze młodemu / Oycowskie zwyciestwa
rowie wo Czytano / zasmucil sie / inniemaiac / że mestwā
ienni.

Alexan- Już nie bedzie mial swego / nad czym dokazowac :
der. Mowiąc / że / nie to placi / heroko krolowac /

Alle sila swa własna Korony sie dobić :

To danc slawy / to Herlo / tym sie ma Krol zdobić.

¶ XII. nie zawiodles sie na tym Bohatyrze śmiały /

Jako przestrona ziemia / iako świat niemaly /

Żaden nie porownal slawę / żaden boiem /

Żaden mestwem : abowiem wieles kolwiel swoiem
Okiem dojrzec / y wieles mogł obiachac ziemie /

Wszystkies podbil / y na niey mieszkajce plemie.

Ani Porus Goliath ztrymal razu twego /

Tak o fortuno wspomoż Wladyslawā mego.

XII.

I Niná Aissyrijskiego/ Tearchá Murzyná/

Wschodni

X Idánthyrja/ moge śpiewać Táczyná:

Mendr-

Škótych pierwshy/ od wschodu / až do poludniowych chowie.

Granic Libijskich/ drugi do Hertulesowych
filarow sie rościagnął: A trzeci Alzyg/

X wszystkie Alegyptczyki ziednoczył z Scythia.

Orys.

I X ciebiebym przypomniał/ Cyre pięknej slawy/

Ułaszcześliwshy do broni/ y woiennej sprawy/

Gdyby nie to/ że twoie/ przesilone szescie/

Š glowę/ wpadło do nog/ walecznej miewieście.

Daryus

y insy.

Godzienby też swéy pieśni/ Daryusz/ y oni

Phocion/ Mytrydates/ y Lácedemoni.

Rzymcy

y Greccy

Godni Græckich zaſtepow waleczni hetmáni/

Imperato

Godni Rzymcy/ Decy/ Sylla/ Afrykaní/

rowie y

Marius/ Pompeius/ Klaudius ogromny/

Hetmáni.

Tarcz Rzymiska/ y ty fabi miecza nieulomny.

Iuliuss po

I Ty nadewszystkie Juli Bohatyrze/ który

Sluſznie/ po Alexándrze/ maſz swé mieysce wtory:

Alexán-

A málobys z nim o bok/ siedzieć nie zaslużył/

drze wtó-

Bo/ żadnego nie widze/ któryby tak plużył

ry.

W lásce woiennych Bogow: a piecdziesiąt/ boiem

Wstępny/ bitew stoczyć miał / y któryby swoiem

Wiecęy nieprzyjacielskich głow mieczem polożyl:

Wiecęy tryumfow/ wiecęy drogich lupoow pożyl.

I Godzienbys głosu mego (chociaž twoja ciebie/

Przez obłoki wyniosła slawa na podniebie)

Alle/

Ale aby mie zyczych vszu nie zaglussyl:

A co nawietsza/ aby mie slawy mienarussyl

Miestwa
Krolow
Polskich
domowa
Kroniki
vszaje.
Damarat

Meznych Sarmackich Krolow/ ktorych wiele/swemi
Porownai z dzielami/ z boiownikami temi/

A swych wizerunk doma/ stracam pieśni moie:

Ten tylko ostatni dziwet/ Echo na pokoe:

G Dabrzmi/ Jako Damarat/ (któremu Korona
Spartańska losem przyszlá) krola Arystoná/

Nie bedz prawdziwy syn/ ale podeyrzany/

Kleomen.

Niegdy od Kleomena z królestwa wygnany.

Damaratem/ na Mostwie ochrzczce Hospodárá/

A ty beadż Kleomenem/ bowiem ta poczwara/

Nie ze krewie Książęt idzie: y na prawo twoie

Nastapiwshy/ rozwodzi Hospodarstwo swoie,

Ztum sprawiedliwa reka/ iego moc y wladza/

Niech sie krywoprzysejczy na zbrodni nie sadza.

G Twoj wielowladny Ociec/ dokonał Szuystiego/

Ktory Tyrantkie rece/ na Pana swoiego/

Na spokoynie goście/ śmial podnieść zdradliwie:

Pomni to y sam dzisia: tam gdzie sprawiedliwie/

Pomste nań zgotowaną zlewaj Gorgony/

Z karbow scogiej Negery strasznej Tysiphony.

Na cie koley/ y oswa krywde falsywego/

Msciw dokonac reka Cara dzisiisieyšego.

G Oboday/ z twej pravice/ ostra bron/ tey zmii/

Vstrzylá wygolony leb/ przy tlustey szyi.

Pomsta
nad szuy
skim.

2bo/

Abo / żeby w ciebie/ przenosił te petę /

 S ktorych inhe odkował twój Ociec Krózgeta.

A ty/ bodajes vsiadl/ na przystojnym Thronie:

 Wydając prawa Mostwie/ w poważnej Koronie.

I Jakież/ gdyby nam zformie planety/ życzyły

Omen.

Skutku swych Influenciy: abo sie ziaiwily

Sny podobne/ a losy scyzra prawde zgadly /

 Dobrżeby (trzykroć rzekę) twoie rzeczy pädly.

I Postuchay. Tam gdzie płyną po złotym dniu wody/

 S Kotorosi y z Wolhi/ Jarosławskie grody

Wolchá
złotym

Pomijaigę/ na on czas/ gdy mie też ciemnice/

dнем sły-

 Tamże do trzecioletnich trapili rocznice.

Widziałem: Ano miesiąc tocząc się po niebie/

nie.

 Sałobliwe obloczył teczę kolo śiebie:

Progno-
sticon.

A na tamte Tryony/ tylko nie krewawemi/

 Przez ciemną Lune świecił promieniami smutnimi.

Widac tam iescze było komety y strzaly :

Comety.

 Które takiey srogosci/ nigdyby nie miały

 S własnej repercussey/ nie wziewły od słońca /

Somniū
verum.

 A słońce zas od tego/ który nie ma końca.

I Tamże. Uspokoiony snem niekiedy smacznym/

Noli ti-
mere: ego

 Ustyszalem te slowa/ głosem dobrze znaczonym:

volo per-
dere po-

 Nie boy sie (wieżniu smutny/ wieżniu utrapiony)

 Ja chce zاغubić ten lud. Co ieželi plony

Jezyk mowi/ abo te zmysla powiesć sobie/

 Bodaj tam zas/ w niewolnym rozsypal sie grobie. pulū istū.

Swiadek ten / który wieznią wyzwobodził : y ci
Którzy tam / cierpieli z nim / ludzie známenici.
sors. ¶ Alós ten : Gdym z vmystu / peregryna z Troie
Æneid. Otworzył ten pierwszy Rym / padł przed oczy moje:
Libi V. Do Włostiey ziemie : Ho tam / przez wojny niemale /
Rochan. Podbięsz pod siel ludzie bystre y zuchwale.
O gdyby Polstá Troia / Włoskwa Italija /
¶ Tobie szesliwym lósem przyszły w posessya.
Vlie wroże / bym nie zwalil na sie przypowiesci:
Ze Apollo nie pewne nosi Łachom wiesci.
Ale iednak moy Pánie / do zacnieszzych droge
Losow podam. Postuchay : Ile pomnieć moge:
Thelegon ¶ Thelegonus od matki / Cyrces / w obce strony /
Znáydowac Ulißessa oycá / wyprawiony /
Te przesteoge od bogow / otrzymala y ráde /
Abi wiec na tym miejscu założyl osáde /
N miasto vbudował / kedyby Nieszkance
Naprzód obaczył w wieńcach odprawiać tańce.
¶ Przechodzi Italija : Alić w onym kráiu /
Chetni obywátele / wedle obyczaiu /
Tańce swe odprawiać w koronach sosnowych /
Stanie : y poznawszy plac / murów swoich nowych /
Dárazem wykonywa roskazanie hostie /
Pinistum. Sádzi miasto : Pinistum nazýwaic Włostie :
Præneste. Pinistum / (iakoby rzekl sosniná) Itali /
Na potomne go wieki / Præneste nazwali.

Tám

Kościół
Fortuny,
Ołtarz ló-
sów.

Tám tedy byl fortunie kościół wystawiony:

A w nim/ koślowny ołtarz lósom poświecony:

Tám/ kto/ naistotniejszych lósów potrzebował/

Sluby swoje odnošíł/ dary ofiarował:

A zátym od fortuny pewnej życzliwości,

A po lósach doznawa swych nieomylności.

Tám/ A tak y ty/ gdzie pierwże; Mars w żelezie/ tańce

Zawiedzie/ lub gdzie każe/ pierwże rzucić szancę/

Buduy ołtarz: A swego y fortuny Bogą

Blagay ofiarę wdzięczną. Tác iest prosta droga

Do nieomylnych lósow: niech padną życzliwe/

A Król/ który wyroki tworzy sprawiedliwe/

Aktóry króle sadza w té tu żemstkie Throny

Niechci iż w przedświetle prostuie Thriony.

Niechci iż tam prostuie/ gdzie najwyższa Cnota/

A otworzy do slawy niesmiertelnej wrotą/

Niechci da náostatek/ życie szesliwe lata/

Choc/ póki leniw y żolw/ nie obeydzie świata.

Apollinis
consiliū.

Do Zoilá.

Mow/ Zoile/ co raczyż kiedyć nie żal geby/

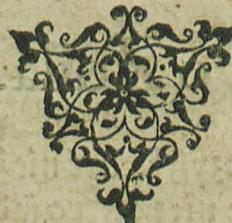
Mow/ pokic sie nie przytra iadowite zeby/

Tobie sie ciekawemu zawsze mowic godzi:

Mnie nie zawsze po wierszach scandowac przychodzii.

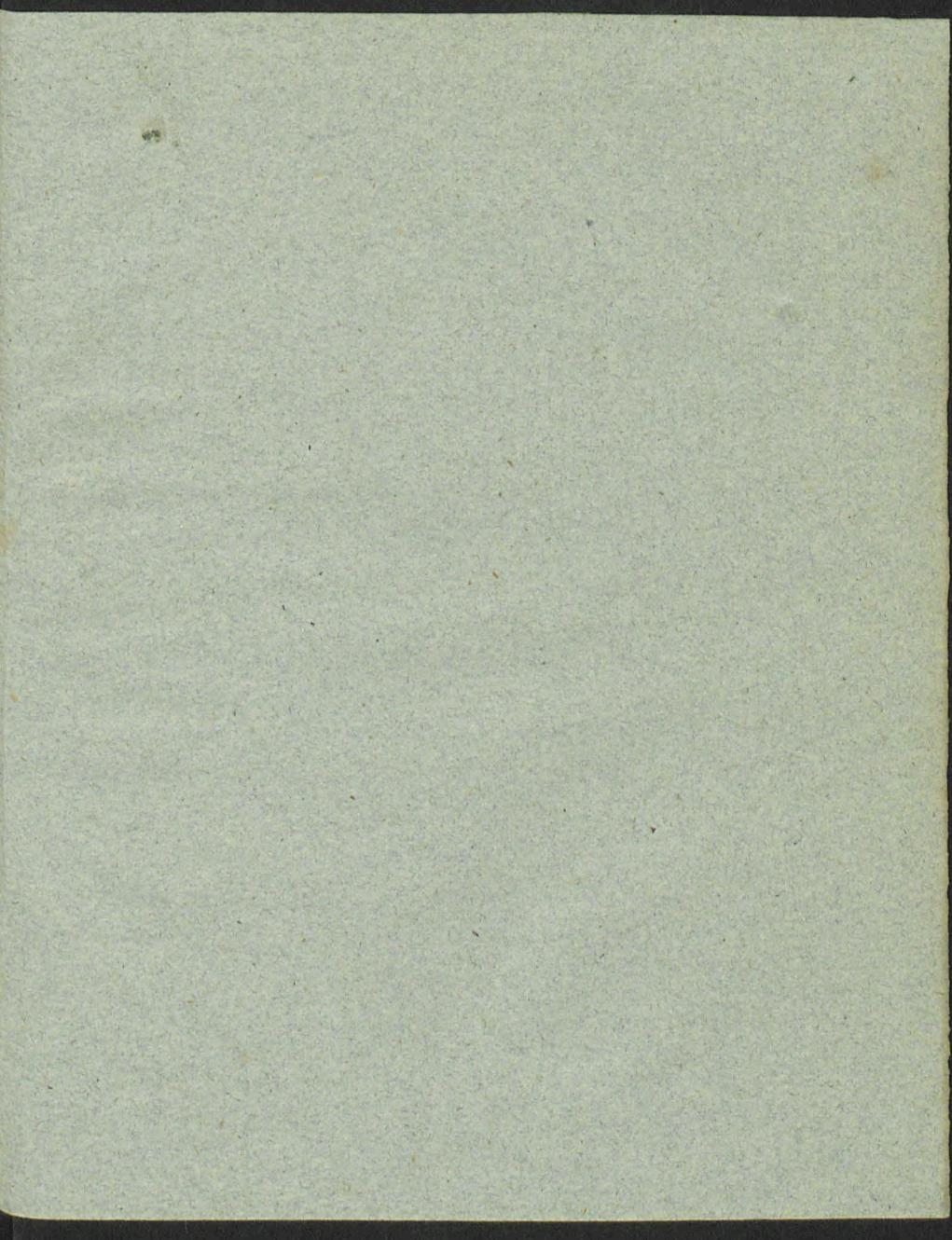
Zoile

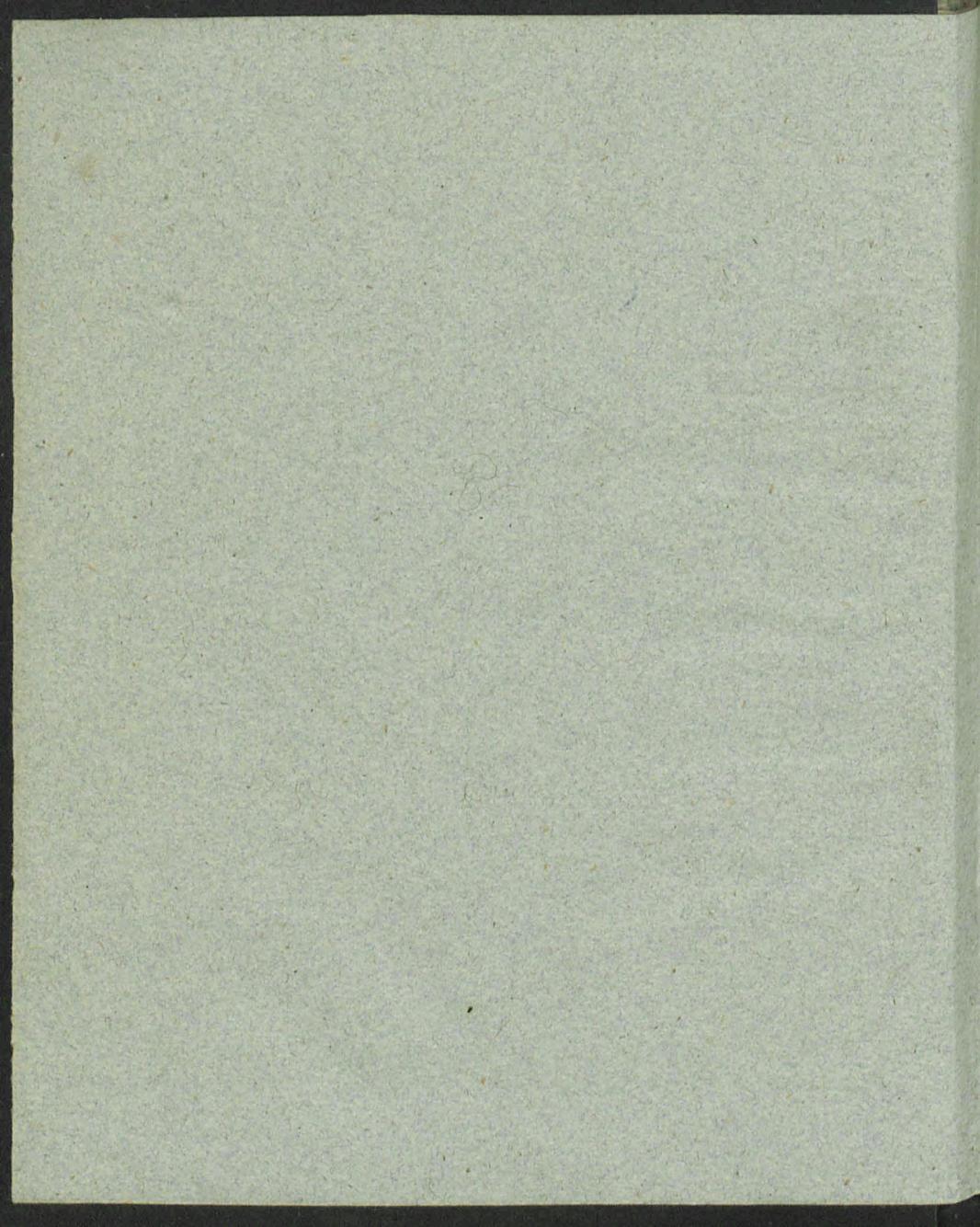
Bo/ choć/ czeladny Ociec błogosławie z nieba/
Dając rok pole roku słuszną stibę chlebą/
Jednak/ trzeba się doyzrzyć (pieczone nikoś
Nie przylecia golebie do pustego domu)
Bo/ gdzieby/ przez niedozor miało chybicie pole/
Już tam głodną Minerwe/ gryzomożgie mole/
Muśiałyby wysuszyć (stara to nowina)
Nie może bydż gładki rym/ bez chlebā bez winā)
Otoż wole/ że trochę przygrubią rym bedzie:
A Poeta do stoliu nie proznego siedzie.
Wszak też za to Jurgeltow y zysku nie szukam:
To zysk mój/ gdy testliwe godziny oszukam/
A tym wietzy/ kiedy cheć y miłość serdeczną/
Kiedy wiare Oyczynie oświadczę stąeczną/
Kiedy sie całym Cnocię przyacielem stawie/
Doilow sie nie boiąc/ żyjąc w dobrę slawie.

valdyska

6416
13

6416

13

